

Quickscan natuurwaardenonderzoek Landgoed De Noetselenberg

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek
Landgoed De Noetselenberg

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel
Auteur: Ing. P.E.B. Leemreide

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W.Bekke

Projectnummer en versie: 705, versie 1.0		Status: definitief
Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreide		Rapportdatum: 21 juni 2016
Ligging projectgebied: Sallandse Heuvelrug ; grotendeels ongenummerd in Rijssen		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	5
2. Het plangebied.....	6
2.1 Situering.....	6
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	6
3 Voorgenomen activiteiten.....	10
3.1 Algemeen.....	10
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	10
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	11
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	11
4. Gebiedsbescherming.....	12
4.1 Algemeen.....	12
4.2 Natura 2000-gebied.....	12
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	12
4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water.....	13
4.5 Slotconclusie.....	14
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	15
5.1 Methode.....	15
5.2 Verwachting.....	16
5.3 Resultaten.....	16
5.4 Historische gegevens.....	18
5.5 Volledigheid van het onderzoek.....	18
6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	18
6.1 Toetsingskader.....	18
6.2 Wettelijke consequenties per soortgroep.....	18
7. Conclusies en advies.....	22
Bijlagen:.....	23

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor verschillende ontwikkelingen op landgoed De Noetselenberg, gesitueerd nabij Rijssen, waaronder de aanleg van een parkeer (met een tiental parkeervakken), de sloop en vervangende nieuwbouw van een vakantiewoning en de bouw van een woning. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteit wordt gedeeltelijk gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling' en gedeeltelijk niet. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet bij ruimtelijke ontwikkelingen, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1, 2 en 3 in het kader van natuurontwikkeling dient een ontheffing ex. art. 75 C aangevraagd te worden.

Ondanks de ligging van verschillende deelgebieden in natuurgebied (bos en heide), hebben de voorgenomen activiteiten vrij weinig wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Door werkzaamheden af te stemmen op de ecologie van de verschillende in het gebied voorkomende soorten, kan overtreding van de Ff-wet voorkomen worden.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige amfibieën-, grondgebonden zoogdieren-, vogel-, vleermuis- en reptielensoorten.

Van de in het gebied nestelende vogels zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Mogelijk benutten amfibieën de kruipruimte onder de vakantiewoning als overwinteringsplaats. Om amfibieën in winterrust niet te storen dient het gebouw gesloopt te worden buiten de actieve periode van amfibieën. De meest geschikte periode is april-oktober.

Enkele deelgebieden (met name de grindgroeve), behoren tot het functionele leefgebied van de Levendbarende Hagedis. Deze soort staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. Voor werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden, maar voor werkzaamheden in de grindgroeve waarbij Levendbarende Hagedissen verstoord, verwond of gedood worden dient wel een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet verkregen te worden. Indien de in de soorttekst genoemde werkwijze toegepast wordt, kan overtreding van de Ff-wet voorkomen worden en is geen ontheffing vereist.

Het plangebied behoort bijna volledig tot de EHS, maar behoort niet tot beschermd natuurgebied of een waardevolle waterloop. Omdat areaal EHS verloren gaat, dient deze gecompenseerd te worden. De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit beperkt zich vrijwel uitsluitend tot het plangebied en heeft geen negatief effect op beschermde gebieden erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Samengevat:

- Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten buiten de voortplantingsperiode van vogels uitvoeren
- Vakantiewoning slopen in de actieve periode van amfibieën
- Werkzaamheden in de grindgroeve uitvoeren conform passende goedgekeurde gedragscode; werkzaamheden afstemmen op ecologie levendbarende hagedis
- Areaalverlies EHS compenseren

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor verschillende ontwikkelingen op landgoed De Noetselenberg, gesitueerd nabij Rijssen, waaronder de aanleg van een parkeer (met een tiental parkeervakken), de sloop en vervangende nieuwbouw van een vakantiewoning en de bouw van een woning. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit verschillende locaties binnen landgoed De Noetselenberg. Dit landgoed dat uit bossen en agrarische cultuurgronden bestaat ligt op de Sallandse Heuvelrug, iets ten westen van de kern Rijssen. Op onderstaande luchtfoto wordt de globale ligging van het landgoed weergegeven.

Globale ligging van de verschillende deelgebieden op de Sallandse Heuvelrug. De globale ligging van de verschillende deelgebieden wordt met de cirkel aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit verschillende deelgebieden binnen het landgoed. We onderscheiden de volgende deelgebieden;

- Hoeve De Esch
- Ligtenbergerdijk (Robertshoeve)
- Parkeerplaats Ligtenbergerweg
- Noetselenberg natuurcompensatie landbouw
- Noetselergroeve
- Noetselenberg aanleg mountainbike- en ruiterroute

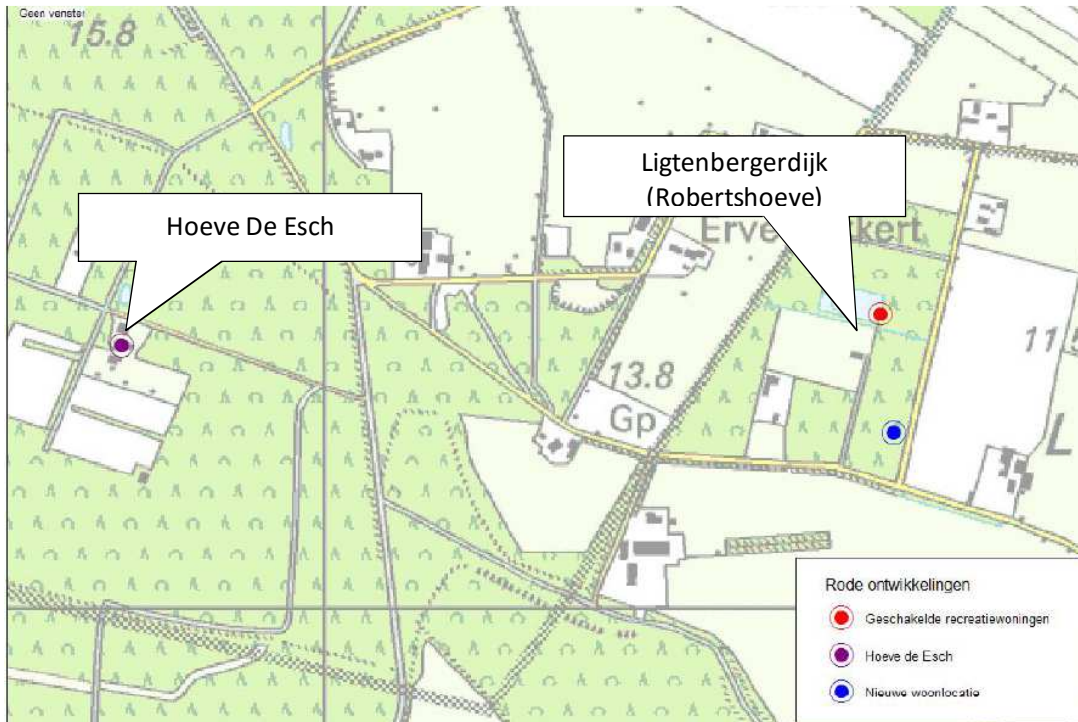
Deelgebied Hoeve De Esch

Dit deelgebied bestaat uit een vrijwel onaangetast traditioneel boerenerf met daarop een boerderij, een kookhuisje, een veeschuur en een kapschuur. Ten noordwesten van het erf staat een kippenhok. Het erf ligt besloten in het bos en grenst aan de zuidzijde aan agrarische cultuurgrond. Aangrenzend aan het erf ligt een oude boomgaard.

Deelgebied Ligtenbergerdijk (Robertshoeve)

Dit deelgebied bestaat uit drie sub-deelgebiedjes waaronder een bestaande houten vakantiewoning met plat dak en twee sub-deelgebiedjes in het bos. Deze sub-deelgebiedjes bestaan uit een deel van het bestaande naaldbos met fijnspar, douglas, grove den en berk. De struiklaag bestaat uit natuurlijke opslag van jonge douglas en de kruidlaag bestaat plaatselijk uit blauwe- en rode bosbes en pijpestrootje.

Op onderstaande afbeeldingen worden de deelgebieden Hoeve De Esch en Ligtenbergdijk weergegeven.

Ligging van twee deelgebieden in het landgoed.

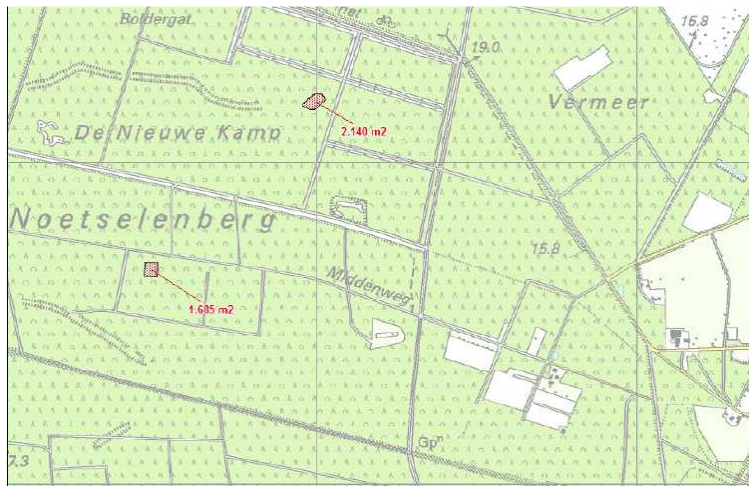
Detailopname deelgebied Hoeve De Esch (links) en deelgebied Ligtenbergdijk.

Deelgebied Parkeerplaats Ligtenbergerweg

Dit deelgebied bestaat uit een gedeelte van een bestaand bos met grove den en beuk. Het deelgebied heeft geen struik en nauwelijks een kruidlaag (enkele pollen bochtige smele).

Deelgebied Noetselenberg natuurcompensatie landbouw

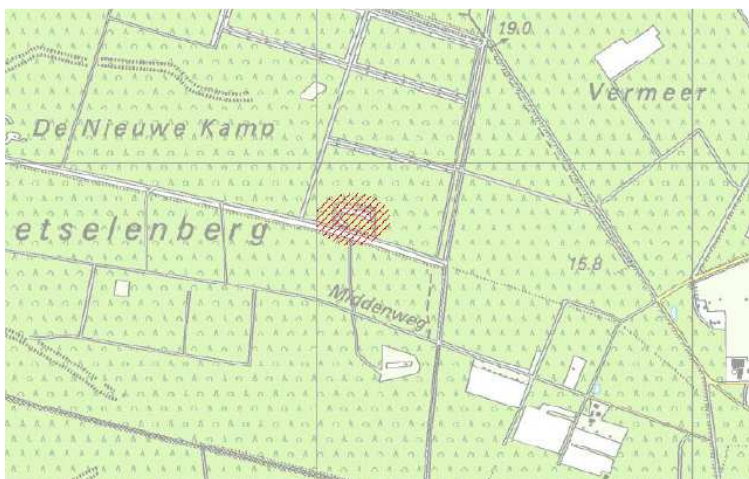
Dit betreft twee kleine akkers omgeven door bos.

Ligging deelgebied Noetselenberg natuurcompensatie landbouw.

Deelgebied Noetselergroeve

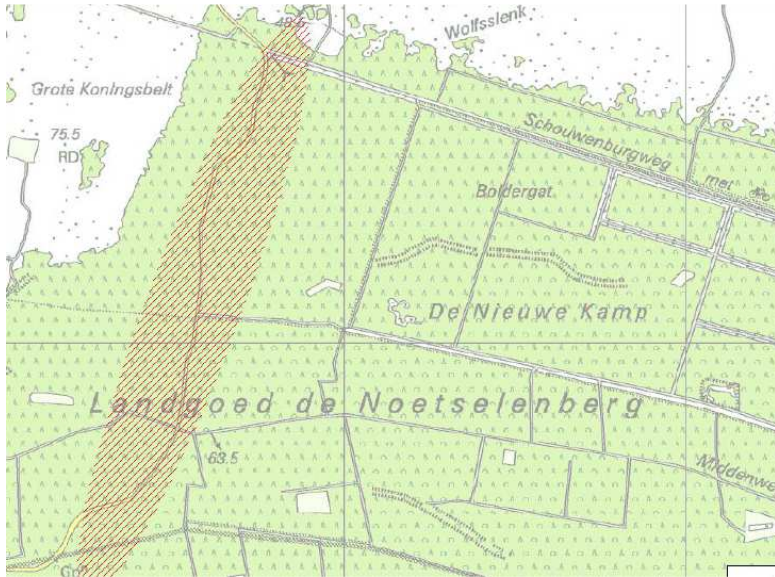
Dit deelgebied bestaat uit een oude kiezelgroeve omgeven door gemengd naaldbos. De groeve is door natuurlijke successie dichtgegroeid met berk, grove den, fijnspar en douglas en is bijna volledig begroeid met straatgras, afgewisseld met blauwe – en rode bosbes, struik- en dopheide en struisgras.

Ligging deelgebied Noetselergroeve.

Deelgebied mountainbike- en ruiterroute Noetselenberg

Dit deelgebied bestaat uit een bosgebied met grove den, zomereik, douglas en fijnspar. Het exacte tracé is nog niet bekend.

Zoekgebied aanleg mountainbike- en ruiterroute.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen plannen op landgoed De Noetselenberg zijn divers. De gewenste ontwikkelingen omvatten de volgende onderdelen:

1. Realisatie van een parkeerplaats nabij de Ligtenbergerweg t.b.v. het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug.
2. Medewerking aan de aanleg van specifieke mountainbikeroutes en een ruiterroute over het landgoed.
3. Omzetting van de woonbestemming van hoeve De Esch (Gemeente Hellendoorn) naar een recreatieve bestemming, waardoor een agrarische-/woonfunctie aan de rand van de Ecologische Hoofdstructuur wordt geplaatst. Tevens wordt het erf met boomgaard gerevitaliseerd en zullen er op de omliggende landbouwpercelen traditionele graansoorten worden verbouwd.
4. Verplaatsing van de woonbestemming van hoeve De Esch (Hellendoorn) naar een locatie nabij de Robertshoeve (Rijssen-Holten), alwaar een nieuw woonhuis van maximaal 750 m³ zal verrijzen dat vervolgens in erfpacht kan worden uitgegeven om een stabiele inkomstenstroom voor het landgoed te genereren.
5. Vervanging en verplaatsing van de huidige recreatiewoning nabij de Robertshoeve voor twee geschakelde recreatiewoningen, zodat meerdere generaties (betrokkenheid!) eigenaren gelijktijdig op het landgoed kunnen verblijven en de recreatiewoningen desgewenst periodiek kunnen worden verhuurd om inkomsten te genereren.
6. Omvorming twee percelen van agrarisch naar natuur (ter compensatie areaalverlies EHS)
7. Opschonen grindgroeve

We onderscheiden de volgende aspecten in relatie tot een mogelijk effect op beschermde flora- en fauna:

- Rooien bomen, struiken, grazige vegetatie
- Afgraven bosbodem
- Slopen bebouwing
- Bouwen woning en vakantiehuisen
- Aanleg wandel-, mountainbike- en ruitersporen en parkeerplaats
- Bewoning en gebruik van de woning, vakantiewoningen, parkeerplaats
- Bezoekers in grindgroeve

Aangenomen wordt dat de omvorming van landbouw naar natuur, recreatief gebruik van de hoeve, het herstellen van de markepaal en het inboeten van de eikenlaan op geen enkele wijze een negatief effect op beschermde flora- en faunawaarden in instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied tot gevolg heeft

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en -gebieden. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Doden, verwonden en verstoren van beschermde soorten tijdens de sloop van de vakantiewoning, de aanleg van paden, het opschonen van de grindgroeve, de aanleg parkeerplaats en de bouw van de woning en vakantiewoningen.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Verstoren, verwonden en doden van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten wordt grotendeels als lokaal beschouwd, maar woningen, vakantiewoningen, wandel- fiets- en ruiterspaden kunnen op bepaalde soorten een verstorend effect hebben van enkele tientallen meters aan weerszijden van het pad/gebouw. De kwantiteit en kwaliteit van oppervlakte- en grondwater wordt niet beïnvloed, er vindt geen licht- en geluidsvervuiling naar de omgeving plaats en er vindt geen uitstoot van verzurende- en/of vermestende stoffen (NH₄/NO_x) plaats. Mogelijk zijn tijdens de aanlegfase geluid, trilling of stof waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Met uitzondering van een verstorend effect van bewoners en gebruikers is de invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft nauwelijks een negatief effect op soorten en/of habitats buiten het plangebied, laat staan op soorten en/of habitats >50 meter van het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

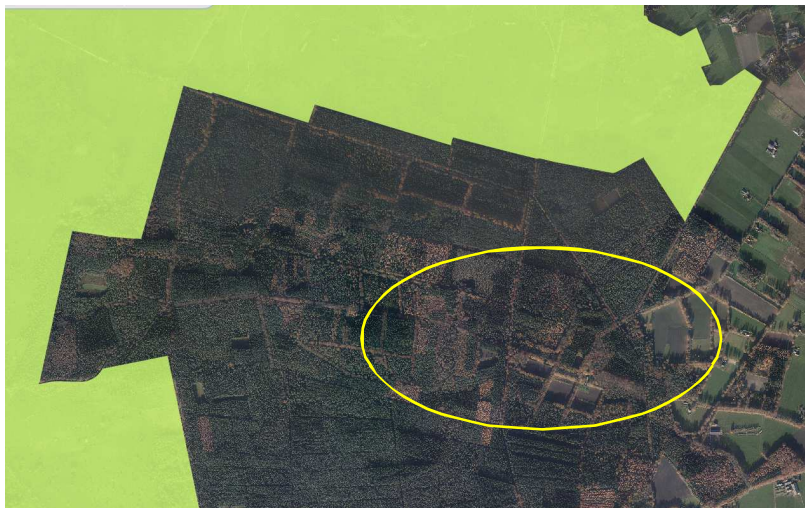
4.2 Natura 2000-gebied

Natura 2000 betreft een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De provincie Overijssel kent 26 natuurgebieden die een Europese erkenning hebben. De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000.

De bescherming van Natura2000-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in of direct naast een Natura2000-gebied. Ten noorden en westen van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Sallandse Heuvelrug'.

Ligging van Natura2000-gebied Sallandse Heuvelrug in de omgeving van het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in, of direct naast Natura2000-gebied. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is vrijwel lokaal (0-50 m1) en heeft geen negatief effect op gebieden erbuiten zoals het Natura2000-gebied. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebieden wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

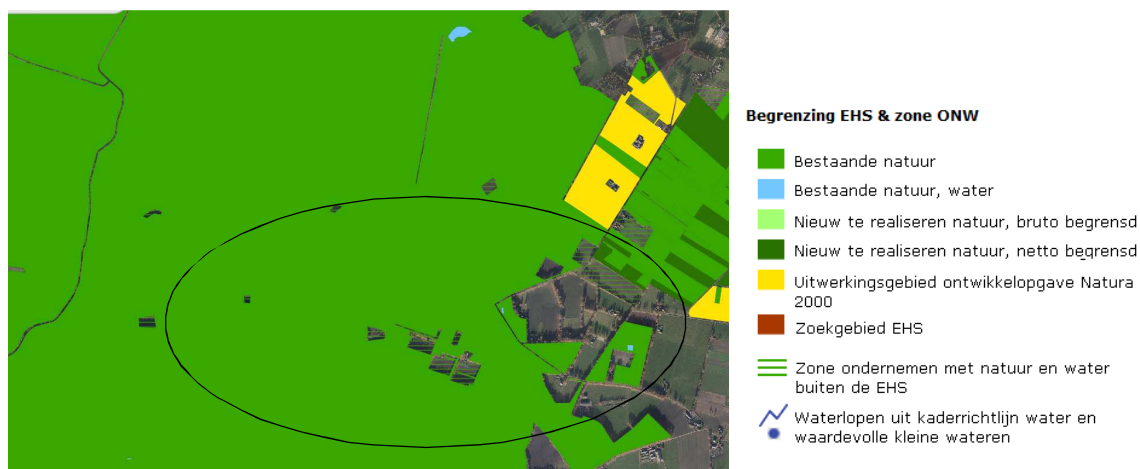
4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Verschillende deelgebieden behoren tot de EHS. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de ovaal aangeduid.

Effectbeoordeling

De meeste deelgebieden liggen in de EHS (bestaande natuur). Het oude erf, de agrarische percelen en het bestaande vakantiewoning vallen erbuiten. De agrarische gronden behoren tot de zone ondernemen met water en natuur buiten de EHS.

Conclusie

Het plangebied ligt hoofdzakelijk in de EHS. Door de voorgenomen activiteit gaat netto oppervlak EHS verloren. Voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten in de EHS is een ontheffing vereist en er zal natuurcompensatie plaats moeten vinden om het verlies aan oppervlakte te compenseren.

4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedsbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Het plangebied behoort niet tot een waardevolle waterloop en er liggen geen waardevolle waterlopen in de directe omgeving van het plangebied.

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op waardevolle waterlopen buiten het plangebied heeft.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de kwaliteitsdoelen van waardevolle waterlopen.

4.5 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in een beschermd natuurgebied of aan/in een waardevolle waterloop, maar gedeeltelijk wel in de EHS. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is 'lokaal' en heeft geen negatief effect op Natura2000-gebied of waardevolle waterlopen erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied en de kwaliteitsdoelen van de kaderrichtlijn worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit gaat er oppervlak EHS verloren. Dit verlies dient gecompenseerd te worden.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 13 oktober 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, droog, temperatuur 11 °C en een matig noordoostenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 13 oktober
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma, 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor floristisch onderzoek, maar op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Eind oktober zijn de voorjaars- en zomerbloeiërs doorgaans minder goed waarneembaar.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat de meeste vogelsoorten in deze periode geen territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen, de meeste vogelsoorten geen bezet nest meer hebben en sommige zomergasten (trekvogels) al weer vertrokken zijn naar hun overwinteringsgebied(en). Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf-, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen omdat de kraamkolonies verlaten zijn. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen, maar op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar nesten van mieren maar niet bijzonder geschikt voor onderzoek naar beschermde keversoorten.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen
- Vaatplanten
- Libellen
- Dagvlinders

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels
- Reptielen
- Amfibieën
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen (foerageergebied)

5.3 Resultaten

Planten

De deelgebieden bestaan uit een erf met bebouwing, bos en agrarische cultuurgrond. Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Reptielen

Het plangebied ligt binnen het normale verspreidingsgebied van de levendbarende hagedis maar buiten het normale verspreidingsgebied van de zandhagedis en andere reptielensoorten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen Levendbarende Hagedissen waargenomen maar de deelgebieden in het bos behoren mogelijk tot het functionele leefgebied van deze soort. Vooral de grindgroeve wordt als potentieel geschikt leefgebied aangemerkt.

Levendbarende Hagedissen kunnen voorkomen op zonbeschenen plaatsen, zoals kapvlaktes en langs wegen en paden met een dichte ondergroei van heide en pijpestrootje.

Amfibieën

Het plangebied behoort (gedeeltelijk) tot het functionele leefgebied van de bruine kikker, groene kikker spec. en kleine watersalamander. De beboste deelgebieden worden als een weinig geschikt leefgebied voor deze soorten beschouwd, maar het erf, de cultuurgronden en de bosranden behoren mogelijk tot

het landmilieu van deze soorten. Amfibieën benutten deze gebieden mogelijk als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren, maar bezetten er geen voortplantingsplaatsen.

Naast deelgebied Ligtenbergerdijk ligt een poel welke geschikt is als voortplantingslocatie voor amfibieën. Mogelijk benutten amfibieën de ruimte onder het vakantiewoning als overwinteringslocatie.

Broedvogels

Alle deelgebieden met opgaande beplanting en een natuurlijke dichte ondergroei behoren tot het functionele leefgebied van broedvogels. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als Vink, Houtduif, Tjiftjaf, Boompieper, Merel, Roodborst en Winterkoning. Deze soorten kunnen nestelen in bomen, struiken en de dichte vegetatie op de grond.

Zoogdieren; vleermuizen

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen bezetten in oude bomen en gebouwen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het onderzoeksgebied bezetten al kan de aanwezigheid van een verblijfplaats in de bebouwing op hoeve De Esch niet uitgesloten worden op basis van de uitgevoerde visuele inspectie. In de andere deelgebieden zijn geen potentiële verblijfplaatsen waargenomen.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van verschillende vleermuissoorten omdat het aannemelijk is dat verschillende vleermuissoorten sommige delen van het plangebied benutten als foerageergebied. Vooral de boomkronen, bosranden en open bos (grindgroeve) vormen een geschikt foerageergebied. De dichte bospercelen zijn vrijwel ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Geen van de deelgebieden vormt een verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement waardoor deze geen functie hebben als vliegrouete voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten als veldmuis, eekhoorn, bosmuis, egel, konijn, ree, haas en bunzing behoort. Deze soorten benutten het plangebied als hoofdzakelijk foerageergebied en bezetten er geen vaste verblijf- of voortplantingslocaties.

De Sallandse Heuvelrug behoort tot het functionele leefgebied van de das (Douma, 2011). Er zijn in het plangebied geen dassen waargenomen en geen sporen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats in of nabij het plangebied.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten waargenomen en er zijn geen mierennesten van beschermde mierensoorten aangetroffen. Het plangebied behoort niet tot het normale verspreidingsgebied van het vliegend hert en geschikt biotoop voor deze soort ontbreekt.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Weekdieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

5.4 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.5 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

6.1 Toetsingskader

De voorgenomen activiteit wordt gedeeltelijk gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling' en gedeeltelijk niet. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet bij ruimtelijke ontwikkelingen, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1, 2 en 3 in het kader van natuurontwikkeling dient een ontheffing ex. art. 75 C aangevraagd te worden.

6.2 Wettelijke consequenties per soortgroep

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in het plangebied. Deze vogels kunnen nestelen in de bomen, struiken of in de dichte vegetatie op de grond. Er nestelen alleen soorten in het onderzoeksgebied waarvan de bezette nesten (eieren + jonge vogels) beschermd zijn, evenals de volwassen vogels zelf. De oude nesten en/of de nestplaatsen zijn niet beschermd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden omdat deze nesten, in het bijzonder de grondnesten, op basis van een visuele inspectie nauwelijks te vinden zijn.

Gelet op aard van de voorgenomen activiteit is het niet mogelijk om een ontheffing van de verbodsbepalingen te verkrijgen omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd.

Het plangebied behoort tot het normale verspreidingsgebied van vogelsoorten die jaarrond beschermde nesten hebben, zoals roofvogels en uilen. In de verschillende deelgebieden en de directe omgeving zijn geen jaarrond beschermde nest- en/of rustplaatsen van vogels waargenomen.

Met inachtneming van de voortplantingsperiode van vogels, heeft de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequentie. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Zoogdieren; vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Mogelijk bezetten vleermuizen een verblijfplaats in de bebouwing op Hoeve de Esch. Deze mogelijk aanwezige verblijfplaats wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed. Vleermuizen bezetten geen verblijfplaatsen in de overige deelgebieden en de voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen erbuiten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t. foerageergebied

Het is aannemelijk dat vleermuizen verschillende deelgebieden benutten als foerageergebied. Door de voorgenomen activiteit wordt de betekenis van deze deelgebieden als foerageergebied niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t. vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet, uitgezonderd de eekhoorn (tabel 2). Voor de tabel 1 soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer worden uitgevoerd en voor de eekhoorn geldt een soortgelijke vrijstelling mits de werkzaamheden worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode.

Door de voorgenomen activiteit worden geen grondgebonden zoogdieren verstoord, verwond of gedood. Vanwege het schaarse en incidentele voorkomen van grondgebonden zoogdieren hoeven er geen nadere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht genomen te worden. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor grondgebonden zoogdiersoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Deelgebied Ligtenbergerdijk behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige amfibieënsoorten. De betekenis van de overige deelgebieden als functioneel leefgebied voor amfibieën is heel beperkt. Daarbij gaat het om soorten die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Mogelijk benutten amfibieën de kruipruimte onder de vakantiewoning als winterverblijfplaats. Om dieren in winterrust niet te storen wordt geadviseerd om de vakantiewoning te slopen in de actieve periode van amfibieën. De meest geschikte periode is april-oktober.

Met inachtneming van de slooperperiode van de vakantiewoning, heeft de voorgenomen activiteit voor amfibieën geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Reptielen

Het volledige plangebied ligt in het normale verspreidingsgebied van de levendbarende hagedis. Deze soort staat vermeld in tabel 2. Voor het verstoren, verwonden en doden van deze soort als gevolg van handelingen in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling geldt een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. In het kader van de algemene zorgplicht moet voorkomen worden dat de dieren onnodig verstoord, verwond en/of gedood worden. Indien Levendbarende Hagedissen verstoord, verwond of gedood worden als gevolg van werkzaamheden die niet als 'ruimtelijke ontwikkeling' of 'bestendig beheer' beschouwd worden, dient een ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd worden.

Als we kijken naar de voorgenomen activiteiten, dan vallen werkzaamheden m.b.v. de sloop en bouw van de woning/vakantiewoning en de aanleg van de parkeerplaats onder de term 'ruimtelijke ontwikkelingen'. De aanleg van nieuwe natuur wordt niet beschouwd als ruimtelijke ontwikkeling en niet als bestendig beheer. Indien bij de aanleg van nieuwe natuur Levendbarende Hagedissen verstoord, verwond of gedood worden is een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet vereist.

Levendbarende Hagedissen komen vooral voor in zonbeschenen stroken/percelen met een dichte kruidlaag van bijvoorbeeld pijpestrootje en/of grassen. Het enige deelgebied dat vermoedelijk tot het functionele leefgebied van Levendbarende Hagedissen behoort is de kiezelgroeve. Op basis van een éénmalige visuele inspectie kan de betekenis van deze groeve voor Levendbarende Hagedissen niet bepaald worden. Om de precieze betekenis van de groeve voor Levendbarende Hagedissen te weten te komen is aanvullend onderzoek vereist.

Om werkzaamheden uit te mogen voeren in de kiezelgroeve waarbij Levendbarende Hagedissen verstoord (winterrust), verwond of gedood worden is een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet vereist. Door de voorgenomen activiteiten conform onderstaande 'spelregels' uit te voeren wordt voorkomen dat de Ff-wet overtreden wordt.

- Om het doodrijden van Levendbarende Hagedissen door zwaar materieel te voorkomen dient het te berijden gebied vrijgemaakt te worden van een dichte kruidlaag door deze te maaien en het maaisel af te voeren. Het vrijmaken dient te gebeuren d.m.v. handwerk (bosmaaier/zeis) buiten de actieve periode van de Levend Barend hagedis. De meest geschikte periode is november-februari.
- De dichte kruidlaag wordt handmatig verwijderd van de te vergraven delen
- Grond/bosbodem wordt uitsluitend in de actieve periode van de Levendbarende Hagedis vergraven (maart-september)
- Er wordt geen afgegraven grond op dichte vegetatie gedumpt
- Boomstobben en stronken worden in de actieve periode van de Levendbarende Hagedis verwijderd (maart-september)
- Verspreid in het perceel worden enkele takkenhopen (1 m1 hoog) aangelegd van tak- en top hout

Met inachtneming van bovenstaande 'spelregels' kan de voorgenomen activiteit uitgevoerd worden in overeenstemming met de Ff-wet en heeft het geen wettelijke consequentie voor reptielen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Geschikte habitat voor overige beschermde soorten ontbreekt in het onderzoeksgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden	Geen tabel 2-3 soorten	Niet van toepassing	geen
Broedvogels tijdens	Diverse soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen,</i>	Grondwerk buiten

broedseizoen (1)		<i>vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	voortplantingsperiode van vogels uitvoeren
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foeragegebied + vliegroutes)	Verschillende soorten	Niet van toepassing	geen
Reptielen	Levendbarende Hagedis	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Protocol volgen
Amfibieën	Geen tabel 2-3 soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i>	Vakantiewoning slopen in actieve periode
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

7. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gedeeltelijk gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling' en gedeeltelijk niet. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet bij ruimtelijke ontwikkelingen, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1, 2 en 3 in het kader van natuurontwikkeling dient een ontheffing ex. art. 75 C aangevraagd te worden.

Ondanks de ligging van verschillende deelgebieden in natuurgebied (bos en heide), hebben de voorgenomen activiteiten vrij weinig wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Door werkzaamheden af te stemmen op de ecologie van de verschillende in het gebied voorkomende soorten, kan overtreding van de Ff-wet voorkomen worden.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige amfibieën-, grondgebonden zoogdieren-, vogel-, vleermuis- en reptielensoorten.

Van de in het gebied nestelende vogels zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Mogelijk benutten amfibieën de kruipruimte onder de vakantiewoning als overwinteringsplaats. Om amfibieën in winterrust niet te storen dient het gebouw gesloopt te worden buiten de actieve periode van amfibieën. De meest geschikte periode is april-oktober.

Enkele deelgebieden (met name de grindgroeve), behoren tot het functionele leefgebied van de Levendbarende Hagedis. Deze soort staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. Voor werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden, maar voor werkzaamheden in de grindgroeve waarbij Levendbarende Hagedissen verstoord, verwond of gedood worden dient wel een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet verkregen te worden.

Indien de in de soorttekst genoemde werkwijze toegepast wordt, kan overtreding van de Ff-wet voorkomen worden en is geen ontheffing vereist.

Het plangebied behoort bijna volledig tot de EHS, maar behoort niet tot beschermd natuurgebied of een waardevolle waterloop. Omdat areaal EHS verloren gaat, dient deze gecompenseerd te worden.

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit beperkt zich vrijwel uitsluitend tot het plangebied en heeft geen negatief effect op beschermde gebieden erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Samengevat:

- Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten buiten de voortplantingsperiode van vogels uitvoeren
- Vakantiewoning slopen in de actieve periode van amfibieën
- Werkzaamheden in de grindgroeve uitvoeren conform passende goedgekeurde gedragscode; werkzaamheden afstemmen op ecologie levendbarende hagedis
- Areaalverlies EHS compenseren

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage; Impressie van het onderzoeksgebied; deelgebied Hoeve De Esch

Impressie van het onderzoeksgebied; deelgebied Ligtenbergerweg

Impressie van het onderzoeksgebied; parkeerplaats Ligtenbergerweg

Impressie van het onderzoeksgebied; deelgebied grindgroeve

